

Ostrava, Městský obvod Ostrava – Jih

doručeno datovou schránkou

K rukám:

1. pana starosty
2. všech zastupitelů,
3. tajemníka Městského úřadu
4. všech členů Kontrolního výboru zastupitelstva

V Praze dne 30. srpna 2013

Věc: Výzva k vymáhání škody před promlčením nároku obce

Vážený pane starosto,
Vážení zastupitelé,
Vážený pane tajemníku,
Vážení členové kontrolního výboru,

obracíme se na Vás jako nevládní nezisková organizace prosazující již šestnáctým rokem principy efektivního a transparentního fungování samosprávy. V této oblasti se věnujeme monitorování případů střetu zájmů, korupce a neehospodárnosti a následně informování veřejnosti, přípravě systémových opatření včetně ovlivňování legislativy, a v neposlední řadě šíření protikorupčního know-how. V rámci našich aktivit také poskytujeme veřejnosti bezplatné právní a protikorupční poradenství.

V rámci naší činnosti jsme se na Vás v červenci 2013 obrátili s žádostí o informace týkající se postupu obce, pokud jde o vymáhání škody, která obci vznikla v souvislosti se zaplacením pokuty, která byla Vaší obci uložena v roce 2011 Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže za spáchání správního deliktu dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Konkrétně se jedná minimálně o škodu v minimální výši zaplacené sankce ve věci veřejné zakázky Zimní údržba komunikací vč. čištění po zimě v letech 2010-2014 – lokalita 5, kdy rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže sp. zn. S69/2011 byla obci uložena pokuta ve výši 300.000,- Kč. Pokuta byla dle Vašich informací uhrazena dne 5. 12. 2011.

K VZ Zimní údržba komunikací vč. čištění po zimě v letech 2010-2014 – lokalita 5, pokuta 300.000,- Kč:

Mgr. Petr Mentlík, tajemník Městského úřadu, nám dopisem ze dne 10. 7. 2013 sdělil, že na zpracování veřejné zakázky se podílel odbor právní – veřejné zakázky a odbor dopravy a komunálních služeb a že při zjišťování nároku na náhradu škody „se postupovalo“ v souladu se zákoníkem práce a že škoda dosud nebyla uplatněna. V reakci na naši stížnost na neúplně zodpovězené otázky následně pan tajemník dopisem ze dne 27. 7. 2013 upřesnil, že dosud škoda nebyla ani částečně uplatněna po žádném zaměstnanci a dále nás ujistil, že je mu známo, od kdy běží promlčecí doba pro uplatnění nároku a ta dosud neuběhla. Odpovědnost jiných osob, než zaměstnanců úřadu pan tajemník nezmínil.

Z rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže vyplývá, že Městský obvod Ostrava jih jako zadavatel nedodržel postup stanovený v ust. § 56 odst. 6 zákona o veřejných zakázkách, když v oznámení o zakázce a v zadávací dokumentaci stanovil požadavek na předložení ověřené kopie certifikátu SA 8000 nebo rovnocenného certifikátu vydaného v členském státě EU. Zadavatel tímto postupem mohl podstatně ovlivnit okruh uchazečů, kteří se účastnili zadávacího řízení a tedy i výběr nejvhodnější nabídky. Nelze vyloučit, že pokud by zadavatel postupoval v souladu se zákonem a předmětný požadavek nestanovil, mohl obdržet nabídky i od jiných uchazečů, přičemž nelze vyloučit, že by mu tito nabídli nižší nabídkové ceny za požadované služby, než nabídl vybraný uchazeč.

Z rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže dále vyplývá, že zadavatel nedodržel ani postup stanovený v ust. § 6 zákona o veřejných zakázkách, když jednoho uchazeče požádal o písemné objasnění předložené informace nebo předložení další dodatečné informace či dokladů prokazujících splnění kvalifikace dle ust. § 59 odst. 4 zákona, zatímco jiného uchazeče za stejné situace z účasti v zadávacím řízení vyloučil, aniž využil možnosti postupovat podle citovaného ust. § 59 odst. 4 zákona, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejhodnější nabídky. Zadavatel tímto postupem mohl podstatně ovlivnit výběr nejhodnější nabídky, protože základním hodnotícím kritériem byla v daném případě celková (paušální) cena s vahou 70% a cena za práce, které nejsou zahrnuty v paušální ceně s vahou 30%, přičemž vyloučený uchazeč nabídl nejnižší paušální nabídkovou cenu a druhou nejnižší cenu za práce v paušální ceně nezahrnuté. To, že postup zadavatele mohl podstatně ovlivnit výběr nejhodnější nabídky, dokládá i skutečnost, že z návrhu hodnocení nabídek zpracovaného zaměstnankyní zadavatele dne 29. 6. 2010 jako podklad pro jednání hodnotící komise vyplývá, že na základě předběžného hodnocení nabídek by se na prvním pořadí skutečně umístila nabídka vyloučeného uchazeče.

Zadavatel tedy narušil soutěžní prostředí, přičemž účelem zadávacího řízení podle zákona je právě zabezpečení volné a efektivní soutěže o předmět veřejné zakázky a tím také dosažení efektivního nakládání s prostředky z veřejných rozpočtů.

K povinnosti obce vymáhat škodu na majetku obce:

Přímým důsledkem postupu obce v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách je vznik škody na majetku obce. Na majetku obce vznikla škoda v minimální výši odpovídající uložené a obcí zaplacené pokutě. V jednotlivých případech však může být škoda i vyšší a to například škoda plynoucí z povinnosti obce vrátit dotaci, či vynaložené náklady obce spojené s opakovaným vyhlášením stejné veřejné zakázky či s právním zastoupením obce u soudu apod. Obtížně prokazatelnou škodou pak může být i rozdíl mezi cenovou nabídkou, kterou zadavatel kvůli porušení zákona neobdržel, a skutečnou cenou, za kterou byla zakázka realizována.

Za způsobenou škodu odpovídá obci každý, kdo se podílel na přípravě a realizaci nezákonného postupu při zadání té které veřejné zakázky. Takovými osobami mohou být nejen zaměstnanci obce, kteří se podíleli na přípravě veřejné zakázky, ale také jednotliví členové rady obce, popřípadě zastupitelstva obce, pokud ten který orgán schválil postup, který byl v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách. Pokud jde o radu obce či zastupitelstvo obce, je třeba považovat předkladatele návrhu na schválení nezákonného postupu za osobu s větším podílem zodpovědnosti, než další osoby, které pro přijetí takového rozhodnutí o nezákonném postupu obce „pouze“ hlasovaly. V případě, že obec využila v souvislosti se zadávacím řízením služeb advokátní kanceláře či jiného subjektu stojícího mimo úřad, je třeba se s nárokem na náhradu škody obrátit i na tyto subjekty.

Míra odpovědnosti jednotlivých osob je rozdílná v závislosti na tom, v jakém jsou tyto osoby vztahu k obci, tedy zda jsou zaměstnanci, volení zástupci či zda s obcí spolupracují na základě jiné uzavřené smlouvy. Otázku přípustnosti dovození právní odpovědnosti u politických představitelů územního celku řešil rovněž Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 22. února 2005, sp.zn. 25 Cdo 1319/2004, kde mimo jiné uvedl, že „...Starosta ve své funkci nepožívá nějaké imunity, která by ho zbavovala odpovědnosti za škodu jím způsobenou, nýbrž jako každá jiná fyzická osoba nese odpovědnost za své jednání či opomenutí, v jehož důsledku vznikla jinému majetková újma. Ani „politická odpovědnost“ osoby vykonávající veřejnou funkci nezakládá důvod ke zproštění její odpovědnosti za způsobenou škodu“.

Vztah škůdce k obci je důležitý i z hlediska případné limitace náhrady škody u zaměstnanců obce či naopak s povinným pojištěním advokátů na škodu způsobenou při poskytování právní pomoci. Právní vztah jednotlivých osob k obci má zcela zásadní vliv i na délku promlčecí doby, kdy u zaměstnanců a volených zástupců se nárok na náhradu škody promlčí již za dva roky ode dne, kdy se obec dozvěděla o tom, kdo za škodu zodpovídá (tzv. subjektivní lhůta), nejpozději však za tři roky ode dne, kdy škoda vznikla (objektivní lhůta).

V této souvislosti Vás upozorňujeme, že obci vznikla škoda již dnem, kdy obec uhradila uloženou sankci, tedy dnem 5. 12. 2011, a to ve výši minimálně 300.000,- Kč. Úvahy identifikaci škůdce či o míře zavinění konkrétních osob proto nejsou časově neomezené.

Podle ustanovení § 38 odst. 6 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je obec ze zákona povinna včas uplatňovat právo na náhradu škody. Za včas uplatněný nárok lze považovat jen takový postup, kdy odpovědná osoba nebude moci vůči obci s úspěchem uplatnit námitku promlčení. V této souvislosti Vás výslovně upozorňujeme, že je třeba nárok vymáhat urychleně.

V případě, že obec, respektive osoby, které obec reprezentují, nepřistoupí k vymáhání škody a v důsledku této nečinnosti se nárok na náhradu škody vůči škůdci promlčí, budou tyto osoby odpovědné za škodu, která tím obci vznikne. Nad rámec výše uvedeného si Vás dovolujeme upozornit, že takovým postupem může být naplněna i skutková podstata trestného činu porušování povinností při správě cizího majetku.

Vzhledem k výše uvedenému Vás tímto vyzýváme k okamžitému stanovení výše způsobené škody, identifikaci odpovědných osob a včasnému vymáhání nároku na náhradu škody.

Zároveň zdvořile žádáme o sdělení, jakým způsobem bude naše výzva vyřízena, popřípadě zda bude zařazena na jednání zastupitelstva či jak se obec rozhodla ve věci postupovat.

Oživení, o.s.
Mgr. Martin Kameník, předseda sdružení